

han suscitat, fins i tot, admiració per la seva rapidesa i eficàcia. I és que aquesta mena d'afers o es fan ben fets o es deixen córrer. Si els americans haguessin envaït Viet-Nam del Nord, per exemple, un cop passada la primera impressió, potser la gent s'hauria cansat del tema i parlaria més dels astronautes.

Han sortit una gran quantitat de cançons de protesta sobre la guerra del Viet-Nam. En canvi, no n'han sortit sobre Hongria ni Txecoslovàquia. I es comprèn. El cop ha estat tan ràpid, ha tingut una contundència tan definitiva que no ha donat temps per a fer la composició, els arranjaments musicals, la gravació ben feta, ni, molt menys, el llançament publicitari. Quan hauria sortit la cançó, la gent s'hauria mirat tota estranyada:

—I ara! Què diu aquest beneit? Això va passar fa temps, molt de temps. Massa temps!

Al nostre país la guerra del Viet-Nam, durant deu anys, més o menys, ha fet córrer la tinta corresponent. I s'han elaborat les cançons de protesta que el cas requeria. I, han sortit, si no m'equivoco, pamflets i manifestacions, naturalment, no autoritzats. Correcte. No hi ha res a dir. Hem posat la nostra sensibilitat a nivell europeu. I hem opinat abastament sobre el problema. Els nostres intel·lectuals han expressat opinions sàvies i la nostra joventut protestes vives. Perfecte. Tot ha estat molt bé.

El fet és que mentre els nostres pensadors i els nostres insatisfets manifestaven tot el que dèiem abans, o sigui, tot allò que és legalment manifestable, deixaven, durant una estona, de parlar dels problemes del país. És a dir, el Viet-Nam passava a ésser una mena de futbol per a la gent que pensa; un tema on esbravar-se, una posició per comprometre's sense un risc excessiu, un poder dir cul d'olla a algú sense fer penosos viatges.

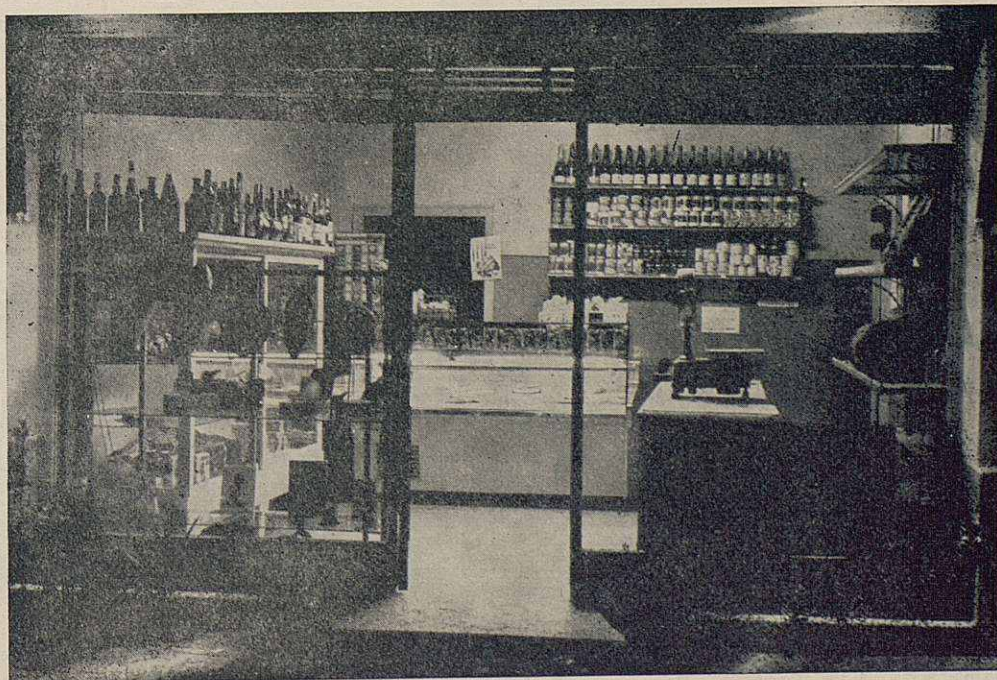
I mentre parlàvem del Viet-Nam, feien crisi moltes coses, se n'ensorraven d'altres i ben poques començaven a surar enmig d'una timidesa insuperable. I, ara, ens trobem davant del mateixos problemes, que han quedat sense resoldre, però amb la diferència que el pas del temps els ha agreujat. Ha quedat, per posar un exemple, ben resolt l'ensenyament de la llengua catalana a les nostres escoles? Tenim una premsa diària en català? I no cal que parlem de la televisió, la ràdio, etc. I això només en l'aspecte lingüístic. En queden molts d'altres, naturalment. Problemes que ens toquen, que són carn viva. I que per nosaltres, tenen més importància que no pas el Viet-Nam. I, sobretot, que són més al nostre abast, exigeixen el nostre esforç i, no cal dir-ho, ningú no els resoldrà per nosaltres.

Perquè, que ningú no s'ofengui, això del Viet-Nam ho rosegaran els americans i els vietnamites. La nostra actitud un cop manifestada la nostra opinió, una vegada deixat ben clar que a nosaltres no ens agraden ni els abusa-nanos ni els escanya-pobres, no hem de perdre més temps fent safareig d'utilitat escassa. Ens cal posar mans a l'obra, ens cal fer tot el que sigui possible, per esbrinar les qüestions més vives que té plantejades el país. I buscar remeis. I fer el que sigui humanament possible, racionalment aprofitable, per endegar-les.

Jo no sé si aquestes ratlles sobre els famosos papers Mac Namara aporten alguna idea nova. Jo no sé si són útils o simplement reaccionàries. En tot cas, pensava, tot llegint el diari, que hi ha molts altres «papers» per fer en l'auca vital que ens ha tocat. I que parlar-ne una estona, dir una vegada més, que el país ens necessita a tots, valia la pena. Si això pot ofendre algú, que em perdoni. Tot és fet a fi de bé. I seria una llàstima que s'ho agafessin malament els cantants de protesta, els bons pares de família o el senyor Mac Namara.

JAUME FARRIOL

SANTA EULALIA

PASTELERIA

PANADERIA

Carretera s.n.

Tel. 54

SANTA EULALIA DE RONSANA